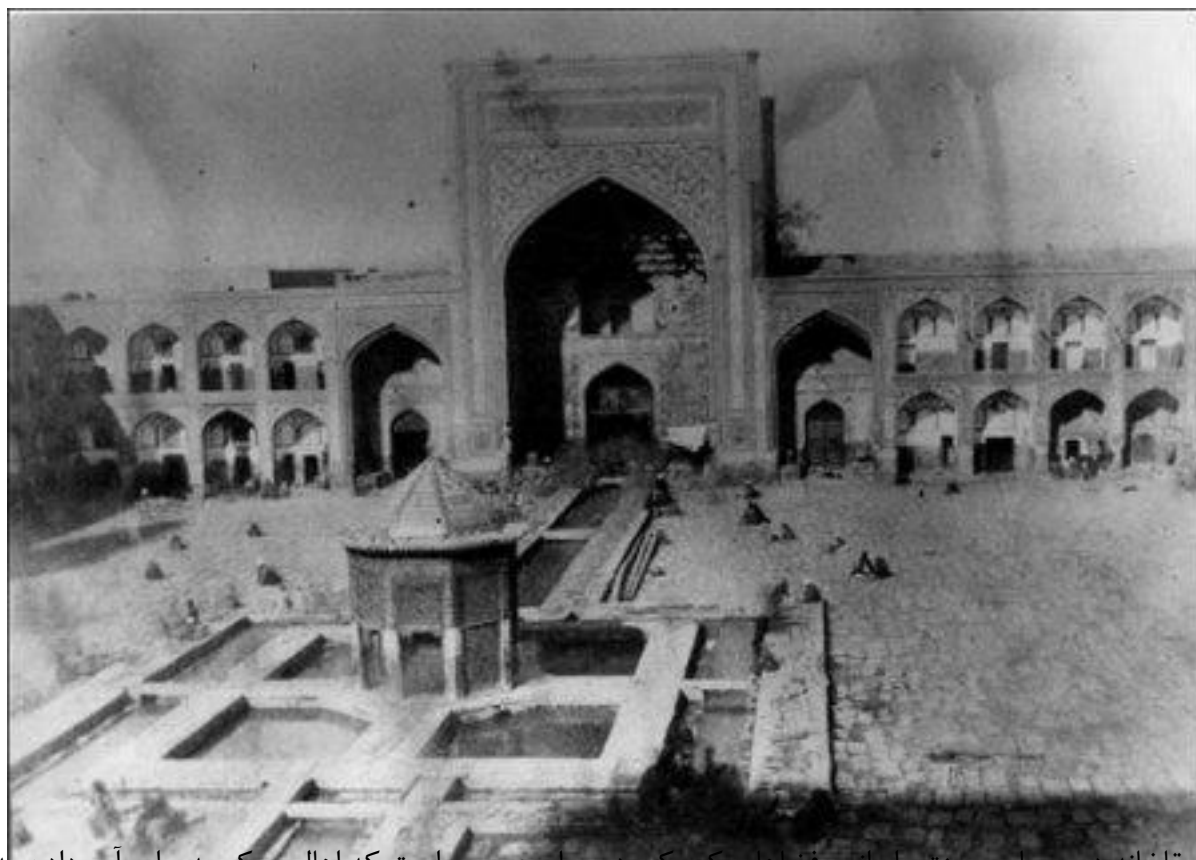

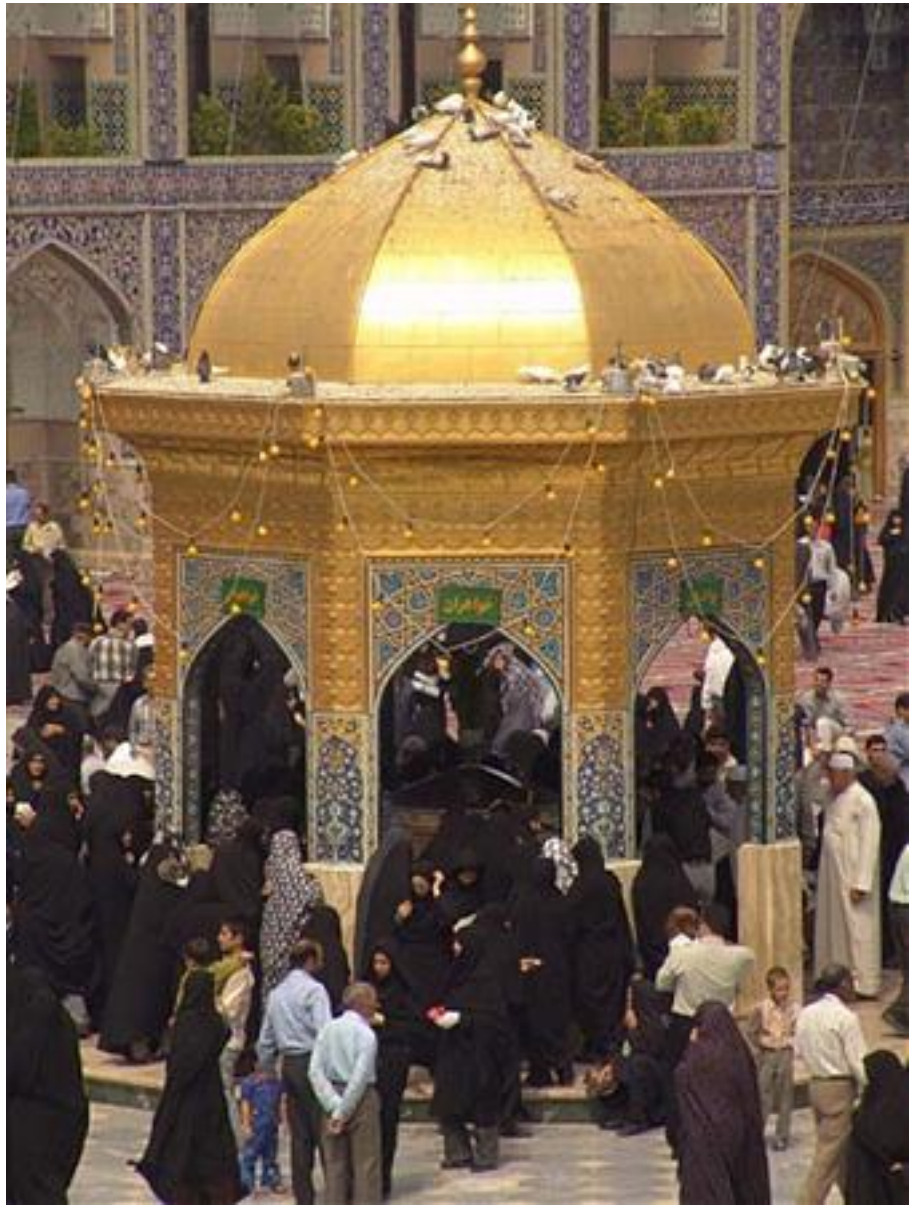
عکس / سقاخانه اسماعیل طلا

۱۶ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۳۰

آب سقاخانه اسماعیل طلایی از طریق چشمه‌ای به نام چشمه گیلان در فاصله ۴۸ کیلومتری مشهد امروز تامین می‌شد...

سقاخانه در معماری سنتی ایرانی، فضاهای کوچکی در معابر عمومی است که اهالی و کسبه برای آب دادن به رهگذران تشنه، آن را درست می‌کردند. سقاخانه معمولاً ظروف سنگی بزرگی بود که آب آشامیدنی را در آنها ریخته می‌ریختند و پیاله‌هایی را با زنجیر به آنها می‌بستند. بانیان سقاخانه به قصد ثواب بردن و سیراب کردن تشنگان، اقدام به ساخت و نگه داری آنها می‌کردند. برخی سقاخانه‌ها دائمی بودند و برخی دیگر در زمانهای خاص بویژه در ایام عزاداری محرم برپا می‌شدند. برای اینکه رهگذران در شب بدانند که سقاخانه کجاست تا رفع تشنگی کنند، در اطراف آن نیز شمع‌هایی را روشن می‌کردند. در تهران رسم بود، کسانی که نذر و نیازی داشتند هر شب جمعه، شمع‌هایی را در سقاخانه‌ها روشن می‌کردند. از میان سقاخانه‌هایی که وجود دارد، سقاخانه اسماعیل طلای حرم مطهر از معروف‌ترین هاست. سقاخانه اسماعیل طلا، جا گرفته در مرکز صحن عتیق روبروی پنجره فولاد، سابقه‌ای طولانی دارد و از قدیمی‌ترین سقاخانه‌هاست. سنگ بنای این سقاخانه را نادرشاه افشار نهاد و یکی از فرماندهان فتحعلی شاه، بهای روکش طلای آن را پرداخت.

ماجرا از این قرار است که بین سال‌های ۱۱۴۴ تا ۱۱۴۵ق به دستور نادرشاه افشار سنگابی یکپارچه از سنگ مرمر که از جنگ هرات به غنیمت گرفته بود را در کنار جوی آبی که آن زمان از وسط صحن عتیق عبور می‌کرده نصب می‌شود تا مردم برای رفع تشنگی از آب درون این سنگ که سه کر گنجایش داشته، استفاده کنند.

چند سال بعد، یکی از سرداران فتحعلی شاه که جان وی را از خطری احتمالی نجات می‌دهد. آن زمان از طرف یکی از دول خارجه، بسته‌ای به عنوان هدیه به دربار می‌رسد و شاه قصد گشودن آن را می‌کند اما اسماعیل خان که بسته را مشکوک می‌بیند درخواست دارد این کار در محوطه کاخ به وسیله خدمتگذاران انجام شود تا احتمال سوء قصد از شاه دور بماند. اتفاقاً هنگام بازکردن، بسته منفجر می‌شود. شاه به رسم پاداش از دو اندیشی وی، هم وزن اسماعیل خان به او طلا اهدا می‌کند. او این طلاها را صرف ساختن جایگاه آن سنگاب می‌کند تا گنبد و پایه‌های سقاخانه با روکشی از طلا مزین شود. از آن زمان سقاخانه را «سقاخانه اسماعیل طلائی» نام می‌گذارند. این سردار اهل مهدی شهر (سنگسر) سمنان بر فراز سنگاب پوششی هشت ضلعی و

سقفی گنبدی شکل بنا و آن را طلا کاری می کند. سقف گنبدی شکل سقاخانه بر روی پایه‌هایی از سنگ مرمر کنده کاری شده و کاشی قرار دارد و سطح آن از بالای کاشی پایه‌ها با خشت‌های مطلا و پیرامون آن با اسماء... تزیین شده است.

در گذشته آب سقاخانه اسماعیل طلایی از طریق چشمه‌ای به نام چشمه گیلان در فاصله ۴۸ کیلومتری مشهد امروز تامین می‌شد. بسیاری از زائران با آوردن قمقمه‌های خالی از این آب را برای تبرک و تیمن و بردن آن به شهر خود برمی‌دارند.

بسیارند آنها که با دلی صاف، آبی از سقاخانه حرم امام رضا (ع) به نیت شفای بیمارشان برده‌اند، بسیاری از آنها که برای روشنی قلب و روحشان، جرعه از این آب را نوشیده‌اند، بسیاری از آنها که به جای شمع، نذری کرده‌اند برای روشنایی اطراف سقاخانه و لیوان‌هایی که در اختیار زائران قرار می‌گیرد و بسیاری از آنها که هنوز به یاد لب تشنه حسین و مشک پر خون سقای کربلا و گلوی خشک شهید شش ماهه عاشورا، آب را با بغض و اشک می‌نوشند، در حرم امام رضا (ع) به یاد جدشان امام حسین (ع) و مگر چنین آبی، جز روشنی است!؟

منبع: عقیق

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/28024/طلا-اسماعیل-سقاخانه-عکس>